שטעה איך... די נאַכט-שאָטענס וועגען שוין ענט-
לאָפען... אין דרויסען טאָגט שוין... קום, ליעבע
מײַנע, לאָמיר אַראָבגײַען אין די ווײַנגערטנער, לאָ-
מיר זעהן, צי בליהט שוין דאָרט דער ווײַנשטאָק, צי
אפשר בליהען שוין די מילגרוימען... דאָרט, דאָרט
וועל איך דיר מײַן ליעבע געבען"... — ... — און
די ליעבע כלה ענטפערט איהם: איך שלאָף, און מײַן
האַרץ איז וואַכעדיג... איך האָב נאָר-האָס מײַנע
קליידער אויסגעטאָן, דאָך טו איך ווי באַלד אָן...
איך האָב ערשט מײַנע פיס אָרומגעוואַשען, דאָך — קום,
קום אהין, אהין אין די בשמים-בייטען, קלײַבען אין
די גרינע גערטנער פערסען און פרישע רויזען... קום,
ליעבער מײַנער, דאָרט אויפ׳ן פעלד, אויפ׳ן פרײַען,
אינטער׳ן עפּעל-בוים דאָרט... דאָרט וועלען מיר זיך
אנידערלעגען... דײַן לינקע האַנד אונטער מײַן קאָפּ
און מיט דײַן רעכטער נעהמסט דו מיך אַרום... דאָר-
טען גיב איך דיר מײַן יונגען קערפּער צו שמעקען,
אין מײַנע טײַבעל-איינען קוקען און מײַנע פּײַכטע ליפּען
קושען... דאָרט גיב איך דיר מײַנע ווײַכע פרישע
ברוסטען מיט מײַן יונגער וואַפטיגער ליעבע...—...
און פיידעל און פלייט וועגען זיך פערגאַנגען אין א
לײַבליך-וואַפטיגען קוש, זיי וועגען אונטער א צווײַג-
האַפטיגען בוים אַרונטער און יונג-תאוהדיג מיט יהוד-
אַטעם געאָטעמט — און דער צווײַגהאַפטיגער בוים פער-
שטעלט און פערשווײַגט... — ... —

די כלה איז שטעהן געבליבען... און דער
ווײַדע האָט זיך פּונים ערד-פּאָרעם אָבגעריסען און אין
הימעל אַרײַן — אַוועק, אַוועק... — — —

דער עולם איז צו-זיך געקומען, זיך אויף א
ווײַלע איבערגעקוקט, און אַלע האָבען זיי געמיינט איינס
און זאָגען האָבען זיי געוואָלט: אַך, ווי היילינ! אַך,
ווי היילינ!

די כלה האָט שמייכלענדיג זיך אין איהר טאַנץ
געלאָזט. דער ווײַדע האָט איהר מיט-געשמייכעלט און
מיט-געטאַנצט. דער עולם האָט זיך-געשמייכעלט און
געלויכטען... און דאָס ראָד האָט זיך צוקייטעלט און
ריהרעוודיג געוואָרען. און ס׳זענען אַרוים פּנים ראָד
מהותנת׳טעס, אַלטע באָבעס, מומעס פון ביידע צדדים
פאָרלעכוויַנ, זיך געקושט, געהאַלזט, דערנאָך זיך צו-
גאַנגען, און קוקענדיג איינע אַנטקעגען דער אַנדערער,
געלעגט די הענד אויף די רוקענס נחת׳דיג און הערצליך.
קוקענדיג פול מיט פריד און פרייד איינע אין דער
אַנדערענס אויגען, וועגען זיי זיך פערגאַנגען אין א
טאַנץ, און האַרציג-פרעהליך געפליעסקעט: כשר-כשר,
ריין, ריין... און א פּאָרל פון דער ווײַט טאַנצט און
פליעסקעט: ריין, ריין... און א פּאָרל פון יענער
ווײַט — כשר-כשר...

דער נסתר

דער ערשטער שני.

די זון קהיינקעלט זיך עפּיס דעם גאַנצען פאַר-
נאַכט, ישוב׳ס זיך מיט גראָהע, ערנסטע, שניי-אין-הינטער-
וואָלקענס, און אַלע הײַלע טוט זי הינטען אַרוב, מיט
איין איינ אַקוק צו מערב. דאָרט, אין מערב, שטעהט

די נאַכט און רעדט עפּיס איין, לעגט עפּיס פאָר, וואָס צו
נור קאַלט, געלאַטען, ווי די שטעהט נישט דאָרטן: יאָ,
יאָ, נישט איז נישט. און אז די וועלט און זון קהיינקעלט
זיך אַלץ — מאַכט ווי צו לעגט די נאַכט [illegible]

[illegible] ערשטער שניי.

[illegible]: וואָס? וואָס האָט איהר דאָ צו פֿערלירען — אַ [illegible]ען, קאַלטען, גראָהען טאָג?... און מעהר זאָגט [illegible] גאָרנישט: איצט — ווי זיי ווילען.

און אַז די זון האָט אַראָבגעקוקט און האָט געזעהן: פּלעצער און טאָלען — עלענד, בערג — פֿער[illegible]טשעט, וועלדער — אָפּגעריסען, אָפּגעשליסען, בוימער — [illegible] און די ערד אַ באָרפֿיסע — האָט זי זיך אַ טראַכט [illegible] — געבעט?" — און האָט זיך צוגערוקט צו [illegible]. און העכן הימעל און ערד האָבען צו איהר געקוקט [illegible] לייען, נור מיט אַ ווייכען אויגען-געבעט זיך צו [illegible] געווענדעט: נו און מיר? און מיט אונז וואָס וועט [illegible]? — האָט די זון מעהר ווי אַ רחמנות-קוק נישט פֿערמאָגט: בידנענקע! איך האָב דען אַנאַנדער ברירה? און אַזוי — אַליין נישט געטרייסט, יענעם טרייסטענדיג, אין פֿריהער די זון, נאָך איהר די גאַנצע וועלט אַריבער [illegible] נאַכט... הימעל און ערד האָבען זיי נאָכגע[illegible] און ביז שפּעט אין אָוענד האָבען זיי גוט אַראָב[illegible]לאָזען פֿון אויג דאָס כשר'ע, בעגלויבטע, פֿרומע [illegible]ליכט, וואָס אין עק מערב — דעם אָרט פֿון דער וועלט-און-זונ'ס לעצטע טריט —

ס'איז נאַכט און פֿינסטער געוואָרען.

הימעל און ערד האָבען זיך איינער די אַנדערע [illegible] פֿונ'ם אויג. בערג — געדענקען נישט, ווי זיי [illegible] אויס ביי טאָג, און זייער אייגענע — הויך, גרויס [illegible] — [illegible] זיך איצט אין דער פֿינסטער איינס אַנדערע. טאָלען — זעהען די בערג'ס הויך נישט [illegible] זיך צו זיי, ווי צו גלייכע. בוימער פֿונ'ם וואַלד האָבען זיך מיט דער פֿינסטערניש צונויפֿגעלעגט, [illegible]געשטעלט פֿאַר דעם וואַלד אַ פֿינסטער-וואַנד, און [illegible] וואַלד שוט זיך, איז נישט צו הערען, נישט [illegible]" — האָט די ערד יאָושידיג מיט דער [illegible]. האָט זיך אָרים, ערדיש פֿער[illegible] [illegible], ווי נעבעכען און ווי אייער[illegible] [illegible]. און עס ליגט דאָס אָרי[illegible] וועלט-געזינדעל אויפֿן הוילען דרויסען — נאַס, קאַלט [illegible]. און [illegible] ניאַרעט זיך יעדער [illegible] זיך צו זיך און פֿרירט און ציטערט, [illegible].

ס'איז נאַכט, פֿינסטער און שטיל.

נור אָט איז אַ נאַכט-ווינטעלע, אַ [illegible], אַ ליעבליכס און אַ נישטיגס, ווי ערגיץ אַנדערש [illegible] און ערגיץ אַנדערש גאָר געשיקט, — צוגעגאַנגען צו דער פֿאָדערשטער שורה בוימער פֿונ'ם וואַלד און אַ גיכען און שטילען זאָג געטאָן: „אָט גאָלד!" און איידער די בוימער האָבען זיך געריהרט „וואָס?" אַ פֿרעג צו טון, איז דאָס ווינטעל שוין נישט דאָ געוועזען. די צווייטע שורה בוימער, דערהערענדיג אין רוהיגען, שטילען שלאָף עפּיס אומרוהיגס, האָבען זיך אויפֿגעחאַפּט און גיך פֿונ'ם שלאָף, מבולבלדיג, ביי די ערשטע אַ פֿרעג געטאָן: „וואָס?". די דריטע האָבען ביי די צווייטע געפֿרעגט, די פֿערטע ביי די דריטע און אַזוי ביז דער לעצטער שורה בוימער: זש-זש-זש — וואָ-וואָ-וואָס? — שששששאַ — בע[illegible] בוימער: זש-זש-זש — וואָ-וואָ-וואָס? — שששששאַ — בערוהיגט דער וואַלד די בוימער ווינע — בערוהיגט איך... האָרט אויס... ס'איז גאָרנישט... און די בוימער אין דעם וואַלד פֿאָלגען איהם, בלייבען שטיל שטעהן, און מיט איהם אינאיינעם שווייגען זיי און וואַרטען.

פּלוצלונג האָט זיך די לופֿט, וואָס אונטערן אַראָפּגעלאָזטען, פֿערנעפּלדיגען הימעל, אָנגעפֿילט מיט עפּיס גרינג-שוועבענדיגס... עפּיס איז דאָרט אַ געמישעכץ געוואָרען. די לופֿט, וואָס איבער דער ערד, האָט דאָס דערפֿיהלט און איז דורכגעגאַנגען איבער דער פֿערשלאָפֿענער ערד'ס רוקען עטוואָס פֿראָסטיג און ווייטאָלדיג. די ערד האָט מיט אַמאָל די אויגען געעפֿענט, און ווי היגטיש-אָנשמעקענדיג עפּיס, האָט זי דעם קאָפּ אויפֿגעהויבען, די אויגען אויסגעשטאַרטשעט, דעם האַלז שטייף אויסגעצויגען און אַרויף איהם אויסגעשטרעקט. אַ פּאָר מינוט האָט זי געזאַמט, געזאַמט, דערנאָך געהאַ[illegible]צעטערדיג מיט די ברייט-געעפֿענטע געוויכער אַלע הויל[illegible] אַראָפּ און אַרויף געמאַכט, געניאָרעט, געשניאָרעט, [illegible] געזוכט עפּיס אַנאָנגעשמעקט.

עס האָבען זיך שניי־עלעך בעוויזען. ווייסינקע, קליינינקע, אופֿיג, פּאַמעליך-פּאַמעליך געהען זיי זיך, [illegible] און אַליין טראָגען זיי זיך, רוהיג-רוהיג, ווי זיי [illegible] וואָס, דרעהען זיך אַהין, אַהער, ווי זיי האָבען עפּיס יאָ און נישט בעשלאָסען, אָט גיבען זיי אַראָפּ אַ פֿאַל און

[illegible] 1958

דער ערשטער שניי.

[...]קלמונג: וואָס? וואָס האָט איהר דאָ צו פערליהרען — אַ
[...]טען, קאַלטען, גראָהען טאָג?... און מעהר זאָגט
[...] גאָרנישט: איצט — ווי זיי ווילען.

און אַז די זון האָט אַראָבגעקוקט און האָט גע-
[זעה]ען: פּלעצער און טאָלען — עלענד, בערג — פער-
[...]שטע, וועלדער — אָפּגעריסען, אָפּגעשליסען, בוימער —
[...]טע און די ערד אַ כּאַרפּיסע — האָט זי זיך אַ טראַכט
[...]: — „געדעכט!“ — און האָט זיך צוגערוקט צו
[...]. און הען הימעל און ערד האָבען צו איהר געקוקט
[...] אַהן ליכט, נור מיט אַ ווייכען אויגען-געבעט זיך צו
[...]ר געווענדעט: נו און מיר? און מיט אונז וואָס וועט
[זי]ין? — האָט די זון מעהר ווי אַ רחמנות-קוק נישט
[...]ערמאָגט: בידנעקע! איך האָב דען אַן אַנדער ברירה?
און אַזוי — אַליין נישט געטרייסט, יענעם טרייסטענדיג,
איז פאַרזשעהר די זון, נאָך איהר די גאַנצע וועלט אַריבער
[...] נאַכט... הימעל און ערד האָבען זיי נאַכגע-
[...] און ביז שפּעט אין אָוונד האָבען זיי גוט אַראָב-
[...] פון אויג דאָס כּשרע, בעגלויבטע, פרומע
[...]לט, וואָס איז עק מערב — דעם אָרט פון דער
[...]עלט-און-זונ'ס לעצטע טריט —

ס'איז נאַכט און פינסטער געוואָרען.

הימעל און ערד האָבען זיך איינער די אַנדערע
[...] פונ'ם אויג. בערג — געדענקען נישט, ווי זיי
[...] אויס ביי טאָג, און זייער איינענע — הויך, גרויס
[...] — האָבען זיך איצט אין דער פינסטער איינס
[...] אַנדערע. טאָלען — זעהען די בערגים הויך נישט
[...] זיך צי זיי, ווי צו גלייבע. בוימער פונ'ם
[וו]אַלד האָבען זיך מיט דער פינסטערניש צונויפגעלעגט,
[...]געשטעלט פאַר דעם וואַלד אַ פינסטער-וואַנד, און
[...] וואַלד טוט זיך, איז נישט צו הערען, נישט
[...]ען...“ — האָט די ערד יאָושדיג מיט דער
[...] געטאָן. האָט זיך אָרים, ערדיש פער-
[...] אין איינגעשלאָפען, ווי געפּטען און ווי אייער-
[...]עדיג, איז אַרומגעקריכן. און עס ליגט דאָס אָרי-
[...] וועלט-געזינדעל אויפ'ן הויכן דרויסען — נאַס, קאַלט
[...]. און עס קאַרטשעט, ניאַרעט זיך יעדער
[...] זיך צו זיך און פרירט אין צימערט,
[...] אין [...].

ס'איז נאַכט, פינסטער און שטיל.

נור אָט איז אַ נאַכט-ווינטעלע, אַ שווייגל, אַ
ליעבלינקס און אַ נישטיגס, ווי ערגיץ אַנדערש [...]
און ערגיץ אַנדערש גאָר געשיקט, — צוגעגאַנגען צו דער
פאָדערשטער שורה בוימער פונ'ם וואַלד און אַ גיכען
און שטילען זאָג געטאָן: „אָט גאַלד!“ און ווידער די
בוימער האָבען זיך געריהרט „וואָס?“ אַ פראַגע צו טאָן, איז
דאָס ווינטעל שוין נישט דאָ געווען. די צווייטע שורה
בוימער, דערהערענדיג אין רוהיגען, שטילען שלאָף עפּיס
אומרוהיגס, האָבען זיך אויפגעהאַפּט און גיך פונ'ם
שלאָף, מבולבלדיג, ביי די ערשטע אַ פראַגע געטאָן:
„וואָס?“. די דריטע האָבען ביי די צווייטע געפרעגט,
די פערטע ביי די דריטע און אַזוי ביז דער לעצטער שורה.
בוימער: זש-זש-זש — וואַ-וואַ-וואָס? — שששששאַ — בעע-
בוימער: זש-זש-זש — וואַ-וואַ-וואָס? — שששששאַ — בע-
רוהיגט דער וואַלד די בוימער וויינע — בערוהיגט איך...
הערט אויס... ס'איז גאָרנישט... און די בוימער אין
דעם וואַלד פּאָלגען איהם, בלייבען שטיל שטעהן און
מיט איהם אינאיינעם שווייגען זיי און האָרכען.

פלוצלונג האָט זיך די לופט, וואָס אונטערן אַראָפּ-
געלאָזטען, פערנעפּעלדיגען הימעל, אָנגעפילט מיט עפּיס
גרינג-שוועבענדיגס... עפּיס איז דאָרט אַ געמישעכץ גע-
וואָרען. די לופט, וואָס איבער דער ערד, האָט דאָס
דערפיהלט און איז דורכגעגאַנגען איבער דער פער-
שלאָפענער ערד'ס רוקען עטוואָס פראָסטיג און דעמעל-
דיג. די ערד האָט מיט אַמאָל די אויגען געעפענט,
און ווי הינטיש-אָנשמעקענדיג עפּיס, האָט זי דעם קאָפּ
אויפגעהויבען, די אויגען אויסגעפּאָרטשעט, דעם האַלז
שטייף אויסגעצויגען און אַרויף איהם אויסגעשטרעקט,
אַ פּאָר מינוט האָט זי געזאַמט, געזאַמט, דערנאָך געהער-
צימערדיג מיט די ברייט-געעפענטע נאָזליכער אַלץ הויכע
אַראָפּ און אַרויף געמאַכט, געניאָרעט, געשניאָרעט, ווי
געזוכט עפּיס אָנ'אָנגעשמעקט.

עס האָבען זיך שניי-עלעך בעוויזען. ווייסינקע, קליי-
נינקע, אופיג, פּאַמעליך-פּאַמעליך געהען זיי זיך, [...]
און אַליין טראָגען זיי זיך, רוהיג-רוהיג, ווי זיי מיינען
וואָס, דרעהען זיך אַהין, אַהער, ווי זיי האָבען עפּיס יאָ
און נישט בעשלאָסען, אָט גיבען זיי אַראָפּ אַ פאַל און

באַלד צוריק, אַ האַפּ, אַרויף און אין דער זײַט אַ דרעה... און אָט האָבען זיי זיך, אַן דער ערד אָנגעשלאָגען, אויף דער ערד זיך געטראָפֿען — מאַכט זיי דאָס אויך נישט אויס.

און עס טראַכט איצט די וועלט ווינטערדיג און נאַכטיש, און ס'געהען זיך אירע מחשבֿה'לעך, די שנייעלעך, אומעטיגע און אָפּגעלאָזענע; יעדערס אַליין, אין זיך און פֿאַר זיך טראַכט זיך, — נישט פֿון דאָרט, פֿון וואַנען זיי קומען, און נישט פֿון האָרט, וואוהין זיי געהען, נור, ווי אין מיטען, צווישען עפּיס און עפּיס, דעם אָנהויב שוין פֿערלאָרען און פֿון קיין סוף נאָך נישט געטראַכט... געהען זיך און מיט זיך, מיט דער אייגענער מחשבֿה פֿערנומען, און בעמערקען ניט אַפֿילו דער ערד'ס גרייס.

ווי זעצען זיך אויף אַ האָר פֿון איהרער אַ ברעם און... און טראַכטען זיך ווייטער — און עס קוקט אַרויס די שוואַרצע ערד־פּלאַכע — דאָס שוואַרצע העלט־אויג — פֿון די ווײַס בעפּליטערטע ברעמען און וויעס — די בעשנייטע בערג און הויכקײַטען — ערנסט, גראָה, אַלט, בטולדיג און, פּרוגזליך: טאָמער ווייסט דו, וואָס? ווער? ווען?

און ווײַטער געהען זיך די שנייעלעך, די ווינטער־דיגע וועלט־מחשבֿה'לעך... נישט זיי מוזען, נישט זיי ווילען, נור גלאַט זיך... נישט פֿון אַ היים און נישט אין אַ היים, נור אַזוי זיך... געהען זיך פּאַמעליך־פּאַמעליך, שטיל, ווי די נאַכט, ערנסט, ווי די שטילקײַט, און פֿאַר זיך... און עס ווײַזט אויס, ווי, בשעת אין וועג זיך לאָזענדיג, האָבען זיי געהאַוסט פֿון עפּיס ערנסטעס, גענומען עס אין געדאַנק און געהאַט אין זינען דאָ עס איבערגעבען, אין אַזוי געהען, געהען זיי, וועגען דעם טראַכטענדיג, מיט פֿערמאַכטע אויגען, נור אָט שלאָגען זיי זיך אָן דער ערד אָן, האַפּען זיך אויף, עפֿענען די אייגעלעך און שמייכלען קינדעריש־אומשולדיג: גאָר־נישט — זיי האָבען, היינט זיך אַליין, גאָר־נישט געבראַכט...

און די ערד, — ווי אַ הפקר־מענש, וואָס האָט די גאַנצע וועלט, נור נישט קיין היים, וואָס פֿערמאָגט גאָר־נישט, גאָרנישט חוץ זײַן בטול־געלעכטערל, — די ערד האָט די גאַנצע צײַט, אָהן תרעומות, און אָהן אינטערעס געקוקט, געקוקט, נור נישט אַרויסגעקוקט, געזעהן, נור ווי די וועלט אַליין נאָך פֿריהער געזעהן: קיין נײַס, קיין וויכטיגס, נור גלאַט זיך... געקוקט, געקוקט און לסוף, פּונקט ווי אָט די גאַנצע זאַך איז אַפֿילו קיין בזוי־גרוס נישט ווערט, — האָט זי אויף אַ ווײַלע זיך נאָך אַרום געקוקט, און דערנאָך גיך און מיט אַמאָל דעם גאַנצען קערפּער מיט'ן פּנים אַראָפּ אויסגעדרעהט, און אָפּט, שווערליך, וואַרים און טיעף, ביז'ן סוף אָ... האָט זי אַלע ווײַלע די לופֿט פֿון זיך און אין זיך אַרוי... און אַרײַן געאָטעמט, געסאָפּעט, געאָטעמט; דערנאָך האָט זי זיך דערפֿיהלט פֿערטשעפּעט דורך אַ ווײַכע... וואַרימער און ליעבער דרעמיל־נעיץ, זי האָט זיך נאָך געגעבען, אונטערגעגעבען און אָנגעהויבען אײַנדרעמלען... פּאַמעליך־פּאַמעליך אײַנגעשלאָפֿען און אַנשלאָפֿען געוואָרען.

און נישט געזעהן און נישט געהערט האָט שוין די ערד דאָס, וואָס ס'האָט זיך אויבען, איבער איהר געטאָן.

און בעשנייט זענען שוין הימעל און ערד, האָר... און פֿעלד, באַרג און טאָל. און זיי זעהען אויס, ווי זיי... פֿעריאָגט פֿון זייער היים, פֿון ערגיץ ווײַט־ווײַט, אַ... מרחקים, אַהער, אין לאַנד פֿון נאַכט, בלאָנקען... אומעט און טויבער שטילקײַט. און עס שטעהט... וואַלד און זעהט אויס, ווי די אײַנגעשלאָפֿענע אויס... מערקזאַמקײַט, ווי דער זעלנער־ווינטער בײַ דער גאַנ... אויף דער וואַכט — אַ אויסגעמאַטערטער האַרלאַ... גולם — די הענד אין די אַרבל פֿערשטעקט, דעם... אין פּעלץ פֿערקוטעט, דעם קאָפּ שלעפֿערדיג און... געלאָזען אויפ'ן האַרצען אַראָפּגעלאָזט, — שטעה... פֿריערט און דרעמעלט, דרעמעלט און... דער היים, פֿון ווײַט... פֿון ווײַט... פֿון דער היים...

און דאָס ווינטעל, וואָס איז ערגיץ אַנדערש... פֿירען אין געשיקט און זײַנס שוין דאָרט ערגיץ... געטאָן, איז, געהענדיג דורך האַגען, צוריק צום... צו און אַ שטילען פֿרעג געטאָן: נו?... קיין... האָט עס פֿונ'ם וואַלד נישט בעקומען, עס האָט... נאָך אַ ווײַלע שטיל און פֿהדנות'דיג אַרום געקוקט... נישט געבליבען.

און ליכטיג, טאָגעדיג זעהט אויס די ערד,

באַלד צוריק, אַ האַפּ, אַרויף און אין דער זײַט אַ דרעה...
און אַט האָבען זיי זיך, אָן דער ערד אָנגעשלאָגען, אויף
דער ערד זיך געטראָפען — מאַכט זיי דאָס אויך נישט
אויס.

און עס טראַכט איצט די וועלט ווינטערדיג און
נאַכטיש, און ס'געהען זיך אירע מחשבהלעך, די שניי-
עלעך, אומעטיגע און אַפּגעלאָזענע; יעדערס אַליין, אין
זיך און פֿאַר זיך טראַכט זיך, — נישט פֿון דאָרט, פֿון
וואַנען זיי קומען, און נישט פֿון האָרט, וואוהין זיי געהען,
נור, ווי אין מיטען, צווישען עפּיס און עפּיס, דאָס אָנהויב
שוין פֿערלאָרען און פֿון קײן סוף נאָך נישט געטראַכט...
געהען זיך און מיט זיך, מיט דער אייגענער מחשבה
פֿערנומען, און בעמערקען ניט אַפֿילו דער ערדס גרייס.
ווי זעצען זיך אויף אַ האָר פֿון אירער אַ ברעם און...
און טראַכטען זיך ווייטער — און עס קוקט אַרויס די
שוואַרצע ערד-פּלאַכע — דאָס שוואַרצע העלט-אויג — פֿון
די ווייס בעפּליטערטע ברעמען און וויעס — די בעשנייטע
בערג און הויכקייטען — ערנסט, גראָה, אַלט, בטולדיג
און, ברוגזליך: טאָמער ווייסט דו, וואָס? ווער? וואַן?

און ווייטער געהען זיך די שנייעלעך, די ווינטער-
דיגע וועלט-מחשבהלעך... נישט זיי מוזען, נישט זיי
ווילען, נור גלאט זיך... נישט פֿון אַ היים און נישט אין
אַ היים, נור אַזוי זיך... געהען זיך פּאַמעליך-פּאַמעליך,
שטיל, ווי די נאַכט, ערנסט, ווי די שטילקייט, און פֿאַר
זיך... און עס ווייזט אויס, ווי, בשעת אין וועג זיך
לאָזענדיג, האָבען זיי געוואוסט פֿון עפּיס ערנסטעס,
גענומען עס אין געדאַנק און געהאַט אין זינען דאָ עס
איבערגעבען, און אַזוי געהען, געהען זיי, וועגען דעם
טראַכטענדיג, מיט פֿערמאַכטע אויגען, נור אַט שלאָגען
זיי זיך אָן דער ערד אָן, האַפּען זיך אויף, עפּענען די
אייגעלעך און שמייכלען קינדעריש-אומשולדיג: גאָר-
נישט — זיי האָבען, הייץ זיך אַליין, גאָר-נישט געבראַכט...

און די ערד, — ווי אַ הפקר-מענש, וואָס האָט די
גאַנצע וועלט, נור נישט קײן היים, וואָס פֿערמאָגט גאָר-
נישט, גאָרנישט חוץ זײַן בטול-געלעכטערל, — די ערד
האָט די גאַנצע צייט, אָהן תרעומות, און אָהן אינטערעס
געקוקט, געקוקט, נור נישט אַרויסגעקוקט, געזעהן, נור
ווי די וואָלט אַלץ נאָך פֿריהער געזעהן: קײן נשמה, קײן

ווילטיגס, נור גלאט זיך... געקוקט, געקוקט און לסוף
פּונקט ווי אַט די גאַנצע זאַך איז אַפֿילו קײן בזוי
גרוס נישט ווערט, — האָט זי אויף אַ ווײַלע זיך נאָך
אַרום געקוקט, און דערנאָך גיך און מיט אַמאָל דער
גאַנצען קערפּער מיט'ן פּנים אַראָפּ אויסגעדרעהט, און
אָפּט, שווערליך, וואַרים און טיעף, ביזן בויך
האָט זי-אַלע ווײַלע די לופֿט פֿון זיך און אין זיך
און אַרײַן געאָטעמט, געסאָפּעט, געאָטעמט; דערנאָך
האָט זי זיך דערפֿיהלט פֿערטשעפּעט דורך אַ ווײַבער
וואַרימער און ליעבער דרעמיל-גער, זי האָט זיך
געגעבען, אונטערגעגעבען און אָנגעהויבען אײַנדרעמלען
פּאַמעליך-פּאַמעליך אײַנגעשלאָפען און אַנשלאָפען
וואָרען.

און נישט געזעהן און נישט געהערט האָט
די ערד דאָס, וואָס ס'האָט זיך איבען,
געטאָן.

און בעשנייט זענען שוין הימעל און ערד,
און פֿעלד, באַרג און טאַל. און זיי זעהען אויס, און ווי
פֿעריאָגט פֿון זייער היים, פֿון ערגיץ ווײַט-ווײַט,
מרחקים, אַ הער, אין לאַנד פֿון נאַכט, בלאַסען
אומעט און טויבער שטילקייט. און עס שטעהט
וואַלד און זעהט אויס, ווי די אײַנגעשלאָפענע
מערקזאַמקייט, ווי דער זעלנער-ווינטער בײַ דער
אויף דער וואַכט — אַ אויסגעמאַטערטער
גולם — די הענד אין די אַרבעל פֿערשטעקט, דאָס
אין פּעלץ פֿערקוטעט, דעם קאָפּ שלעפֿערדיג און
געלאָזען אויפ'ן האַרצען אַראָפּגעלאָזט, — שטע
פֿירט און דרעמעלט, דרעמעלט און
דער היים, פֿון ווײַט... פֿון ווײַט... פֿון דער היים

און דאָס ווינטעל, וואָס איז ערגיץ
פֿירען אין געשיקט און זײַנס שוין דאָרט ערגיץ
געטאָן, איז, געהענדיג דורך דאַנען
צו און אַ שטילען פֿרעג געטאָן: נו?... קײן
האָט עס פּוּנים וואַלד נישט בעקומען, עס האָט
נאָך אַ ווײַלע שטיל און פּהרנותדיג אַרום געקוקט
נישט געבליבען.

און ליכטיג, טאָגעדיג זעהט אויס די ערד,

[...]בער, נאַכמיטיש זעהט אויס דער הימל, אָבער ביידע אינאיינעם וואָס זאָגען? — שניי, נאַכט און שטילקייט. און קיינער האָט נישט געזעהן און קיינער האָט נישט געהערט, ווי די וועלט איז פון אונטער מערב־זייט [...]יך געקומען און ביי אַ זייט זיך אַ וועקגעשטעלט, די [...]גער פריגעדיג. פאַר זיך אויסגעשטרעקט און גע־שטאַנען און געקוקט, געקוקט און געשטאַנען, און נישט פאַרשטאַנען: וואָס איז דאָ? וועמענס אַנהויב איז דאָ, און וועמענס סוף? — שניי, נאַכט און שטילקייט.

און דאָרט, אין פעלד, ווייט־ווייט, צי פון אַ שטי־[...]עלע, צי פונ׳ם עק הימל, צי פונ׳ם עק ערד, האָט אַ קליין פייערל אַ פינקעל און אַ לויכט געטאָן און זיך אונטערגעטוקט, אַ פינקעל און אַ לויכט און שטעהן געבליבען און פ׳שטעהט, לויכט, קוקט — וואָס וויל עס? — שניי, נאַכט און שטילקייט. און פון ווייט, פון ווייט, צי פון אַ דערפיל, צי פון אַ וועלדיל, צי פון אַ ישוב, צי פון אַ מדבר, ווי גאָר די וועלט וואָלט עס פון דעם עלענדען, פערצווייפעלטען הארץ פון דער פערבלאָנדזשעטער אייביגקייט, אויסגעשריען און נאָר אַליין דאָס הערען, — האָט זיך אַ קול אויפגעהויבען: אָאָאָאָאָ — דאָס רופט די ווייטקייט צו דער הויך און ברייט: אָאָאָאָאָ — ענטפערט, צי האָט מען דאָ איצט דעם לעצטען בעגראָבען, צי אָפשר איז דאָ נאָר־וואָס אַ ערשטער געבוירען?.. אָאָאָאָאָ — ענטפערט! — — שניי, נאַכט און שטילקייט.

דער נסתּר.

דער ערשטער שנײ.

[illegible]בער, נאָכמיטאָג זעהט אױס דער הימל, אָבער בײדע [illegible]אײנעם װאָס װײען? — שנײ, נאַכט און שטילקײט. און קײנער האָט נישט געזעהן און קײנער האָט נישט [illegible]רקײט, װי די װעלט איז פֿון אונטער מערב-זײַט [illegible]דיק געקומען און בײַ אַ װײַט זיך אַ װעקגעשטעלט, די [illegible]ער פֿרײגערדיג פֿאַר זיך אױסגעשטרעקט און גע- שטאַנען און געקוקט, געקוקט און געשטאַנען, און נישט [illegible]שטאַנען: װאָס איז דאָ? װעמענס אָנהױב איז דאָ, [illegible] װעמענס סוף? — שנײ, נאַכט און שטילקײט.

און דאָרט, אין פֿעלד, װײַט-זײַט, צי פֿון אַ שטי- [illegible]על, צי פֿונ'ם עק הימל, צי פֿונ'ם עק ערד, האָט אַ קלײן פֿײַערל אַ פֿינקל און אַ לױכט געטאָן און זיך [illegible]ערגעטוקט, אַ פֿינקל און אַ לױכט און שטעהן [illegible]לײבן און ס'שטערט, לױכט, קוקט — האָט װײל

עס? — שנײ, נאַכט און שטילקײט. און פֿון [illegible], פֿון װײַט, צי פֿון אַ דערפֿיל, צי פֿון אַ װעלדיל, צי פֿון אַ ישוב, צי פֿון אַ מדבר, װי נאָר די װעלט װאָלט [illegible] פֿון דעם עלענדען, פֿערצװײפֿעלטען הארץ פֿון [illegible] פֿערבלאָנדזשעטער אײבּיגקײט, אױסגעשריען און נאָר אַלײן דאָס הערען, — האָט זיך אַ קול אױפֿגעהױבן: אָאָאָאָא — דאָס רופֿט די װײַטקײט צו דער הױך און ברײט: אָאָאָאָא — ענטפֿערט, צי האָט מען דאָ אױס דעם לעצטען בעגראָבען, צי אפֿשר איז דאָ נאָר-װאָס אַ ערשטער געבױרען?.. אָאָאָאָא — ענטפֿערט! — — שנײ, נאַכט און שטילקײט.

דער נסתּר.